

Prædiken til 5. søndag efter påske

Joh. 16, 23-28

Det er en gammelkendt erfaring, at det først er når man er adskilt fra en elsket og afholdt person, at man for alvor bliver klar over, hvor meget den anden egentlig betyder for én.

Det kan være, hvis den anden person er fraværende for en kortere eller længere periode. Eller det kan være, hvis personen er gået bort for altid.

Men at man først rigtig bliver klar over, hvor meget en anden betyder for én, når man er adskilt fra vedkommende, det skyldes ikke nødvendigvis, at man ikke har forstået at værdsætte samværet med den anden, mens tid var. For når man er sammen med hinanden, så er det jo ikke noget, som man går og spekulerer over. For det ægte samvær mellem mennesker er jo netop at nyde tiden, mens den er uden at formørke den med spekulationer om, at det jo en dag alt sammen kan høre op. Man nyder kort og godt den umiddelbarhed, som samværet med andre mennesker giver.

Og netop fordi man har kunnet leve i denne umiddelbarhed, virker det så voldsomt, når de personer, der gav samværet liv og mening, ikke er der mere. Og først da ved man for alvor og til fulde, hvor meget de i virkeligheden betød.

Det er noget af det samme, der er på spil i det evangelium, som vi lige har hørt, og som indgår i den række af afskedstaler, som Jesus holdt til sine disciple. Og her handler det om, hvad der skal ske for dem, når han ikke er der mere.

Men til forskel fra, hvad vi kender fra vores menneskelige verden, så drejer det sig for Jesus om at forklare dem, at det er gavnligt for dem, at han går bort. Og det lyder mildest talt sært netop på baggrund af de erfaringer, som vi ellers har med mennesker, der går bort.

Men Jesus vil sige, at den fulde sandhed om ham kan først blive åbenbar, når han har fuldendt sin frelsergerning, og det vil sige: når han er gået tilbage til sin fader i Himlen. Og det bånd, der fortsat vil bestå mellem ham og hans disciple, og mellem ham og alle mennesker det er da, som han siger: når vi beder Faderen om noget i Jesu navn.

Hidtil havde disciplene ikke bedt om noget i hans navn, som Jesus siger. Og det havde de ikke af den grund, at han jo havde været midt iblandt dem. For at bede om noget i hans navn, mens han stadig var hos dem, ville have været det samme som at lægge en utidig distance til ham og at lade som om, han slet ikke var til stede.

Redaktion

Sognepræst
Margrethe Dahlerup Koch
Høbrovej 3
6980 Tim
mdk@km.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

Men den distance, der naturligt må fremkomme, når han er gået bort, den skal da netop bruges til at skabe et nyt nærvær, nemlig det nærvær, der består i, at bønnen i hans navn får ham til at blive nærværende og til stede i en grad, der ikke bare svarer til, men som ligefrem overgår hans tilstedeværelse, mens han levede på jorden.

Hvordan det? Ja, her må vi have fat i, hvad der egentlig ligger i dét at bede. For i bønnen ligger der to ting. Det ene er, at udtrykker man sig i en bøn, giver man også tilken- de, at der er noget, som man ikke magter af egen kraft, men som man må have hjælp til fra anden side. Og derfor er det vel ikke for meget at sige, at bønnen er vores sidste udvej. For de fleste mennesker vil vel helst forsøge at klare paragrafferne på egen hånd uden at skulle bede andre om hjælp.

Og her handler det ikke kun om, at man har et vist forbehold overfor at ulejlige andre med sine egne sager. Nej, når bønnen for de fleste er en sidste udvej, så er det nok så meget, fordi det opfattes som noget nedværdigende at skulle bede andre om noget. For det afslører jo, at man slet ikke har så meget kontrol over livet, som man gerne ville tro, at man havde. Og samtidig rummer bønnen også den risiko, at den kan blive afvist – uigenkaldeligt afvist, fordi en bøn i sagens natur jo ikke er noget, som man kan gøre krav på at få opfyldt. Man kan netop kun bede om det, og så overlade resten til den, som bønnen er henvendt til.

Så derfor er bønnen ikke noget, som vi griber til som det første. Og det andet, der ligger i bønnen, er, at det handler om noget livsvigtigt og noget, der berører os dybest inde. Ellers ville bønnen ikke være andet end tomme høflighedsformularer, som ingen ville tillægge nogen særlig betydning.

Men den ægte bøn er altid at udlevere sig selv med hud og hår, og så ellers håbe på, at man får sig selv tilbage igen ved, at bønnen bliver hørt.

Derfor siger Jesus i dagens tekst: ”Bed, og I skal få, så jeres glæde kan blive fuldkommen”. Og her er det overflødigt at sige, at dét at bede til Gud i Jesu navn, det er ikke det samme som at stå ved en automat, hvor man kan få alle sine ønsker opfyldt.

Det ved enhver, der blot forsøgsvis har prøvet at bede om et eller andet. Men enhver, der oprigtigt har prøvet det, han eller hun ved da også, at bønnen giver noget i sig selv; alene i og med, at den bliver bedt. For at bede til Gud er også at lægge sine sorger og bekymringer over på ham og på den måde erfare, at man ikke står alene med det, som man ikke kan se en udvej på.

Bekymringsaflastning – det er først og fremmest, hvad der ligger i dét at bede til Gud. En aflastning, der giver plads til, at noget andet kan træde i stedet, nemlig at glæden kan få noget af den plads, som bekymringerne ellers ville optage.

Og når vi beder i Jesu navn, så er det ikke længere kun os selv, der beder. Så bliver

vores ord og vores tanker delt med ham, der kom til verden for at sørge for, at intet menneskeligt skulle være fremmed for Gud.

At bede i Jesu navn er at lægge sit liv og sin skæbne i hænderne på den Gud, der oprejste Jesus fra de døde Påskemorgen, for at han kunne berede en plads for alle mennesker i sin himmelske Faders rige. Ikke kun i form af noget der engang skal ske i en fjern fremtid, men også som noget der kan erfares som en levende realitet her og nu, hver gang vi retter vores bøn til Gud i Jesu navn.

For den bøn giver os mulighed for at erfare, at vores liv allerede er taget i sikker forvaring – uanset hvad der sker. Og Gud skal da nok selv sørge for at sortere i det, som vi beder om, så det bliver til vores eget bedste.

Det trøstes jeg da ved,
det er i dag min fred;
dermed har han mig givet
frimodighed til livet
og taget fra mig sorgen
for natten og i morgen.

Amen.

Peter Thyssen
Holmens Kirke

Salmer: 38 - 325 - 587 - 693 - 375